

Umhverfisráðuneyti
Sigurður Ármann Þráinsson,
deildarstjóri
Skuggasundi 1
150 Reykjavík

UMHVERFISSTOFNUN

Reykjavík, 5. mars 2012
Tilvísun: UST20110300033/mik

Efni: Umsögn um veiðar með boga og ör

Vísað er til bréfs dagsettur 29.desember frá Umhverfisráðuneytinu þar sem óskað er eftir frekari upplýsingum vegna veiða með boga og ör.

Bogveiðar eru leyfðar víða um Evrópu og gilda strangar reglur þar sem bogveiðimenn þurfa að undirgangast IBEP/NB EF námskeið ef þeir vilja veiða í þeim löndum. Slíkt námskeið fjallar um öryggi, áhöld, veiðidýr og annað sem tengist bogveiðum. Slíkt námskeið endar með prófi en möguleiki er að taka skotpróf um leið en ekki skilyrði en það er skilyrði að vera búinn að taka skotpróf og standast til að geta veitt með boga. Bogveiðar eru leyfðar í 14 löndum í Evrópu og eru Danmörk og Finnland þar á meðal. IBEP námskeið eru byggð upp með svipuðum hætti og námskeið fyrir leiðsögumenn með hreindýraveiðum þar sem kröfur um þekkingu er miklar. Samkvæmt heimildum frá European Bow Federation þá er þróunin í Evrópu á þá leið að fleiri lönd eru að opna fyrir veiðar með boga og ör.

Umhverfisstofnun bendir á að í fyrri umsögn þá var lagt til að kannað væri með hvaða hætti væri hægt að opna fyrir reynsluveiðar með boga og ör á Íslandi og haft verði samráð við hagsmunaaðila sem tengjast málinu.

Með því að fara í slíkt samráð sem endar hugsanlega með reynslutímabili væri hægt að taka upplýsta ákvörðun um hvort slíkar veiðar verði leyfðar í framtíðinni eða ekki. Ákvarðanir um slik málefni verða vera byggðar á málefnalegum og efnislegum grunni.

Þau lönd sem heimilað hafa veiðar hafa leyft þær á nær allar tegundir sem annars er leyfilegt að veiða. Hér á eftir fer samantekt á þeim upplýsingum sem til eru um með hvaða hætti bogveiðar eru í þeim löndum sem leyfa þær:

Áland (sjálfstjórnarsvæði) leyfir veiðar með boga og ör á öllum leyfilegum veiðitegundum upp að og með útsel (grey seal) (250kg) og white tail dáfür (180 kg). Veiðimaður þarf að hafa lokið IBEP námskeiði, standast árlegt hittnipróf, veiðikort, vera með löglega yeiðiboga (lágmark 40jouls hreyfiorku), löglegan veiðiodd og ör (lágmark 25gr).

Veiðitímabil eru þau sömu og fyrir almennar veiðar.

Danmörk leyfir veiðar með boga og ör á öllum leyfilegum veiðitegundum upp að og með rádýrum. Veiðimaður þarf að hafa lokið bogveiði námskeiði, standast árlegt hittnipróf, veiðikort, vera með löglega veiðiboga (lágmark 40jouls hreyfiorku), löglegan veiðiodd og ör (lágmark 20/25gr). Veiðitímabil eru þau sömu og fyrir almennar veiðar

Finnland leyfir veiðar með boga og ör á öllum leyfilegum veiðitegundum upp að og með bifur og rádýrum. Veiðimaður þarf að hafa lokið bogveiði námskeiði, standast árlegt hittnipróf, vera með veiðikort, vera með löglega veiðiboga (lágmark 180Nm), löglegan veiðiodd og ör (lágmark 20/25gr). Veiðitímabil eru þau sömu og fyrir almennar veiðar

Frakkland leyfir veiðar með boga og ör á öllum leyfilegum veiðitegundum. Veiðimaður þarf að sýna fram á að hafa lokið námskeiði varðandi bogveiðar og veiðikortaprófi. Löglegir bogar yfir 80 cm spennti með handaflí, löglegan veiðiodd og ör (lágmark 30gr). Veiðitímabil eru þau sömu og fyrir almennar veiðar.

Portúgal leyfir veiðar með boga og ör á öllum leyfilegum veiðitegundum. Veiðimaður verður að vera með veiðikort þar sem fram kemur að hann megi nota boga og ör við veiðar eða geta sýnt fram á að hafa lokið IBEP námskeiði. Veiðimaður þarf að vera með löglegan veiðiboga (má vera lásbogi), löglega veiðiodda og örvar. Veiðitímabil eru þau sömu og fyrir almennar veiðar.

Spánn leyfir veiðar með boga og ör á öllum leyfilegum veiðitegundum. Veiðimaður þarf að hafa veiðikort , RSHF T2 leyfi (bogaleyfi, á sumum svæðum). Löglegir bogar eru 180Nm og yfir og notast skal við löglega veiðiodda og örvar, bannað er að nota rifflaða veiðiodda. Landeigendur þurfa að gera ráð fyrir bogveiðum í ársáætlun ef þeir ætla að leyfa bogveiðar á sínu landi. Veiðitímabil eru þau sömu og fyrir almennar veiðar.

Ítalía er með tölувert flóknara kerfi en flest önnur lönd þar sem leyfa veiðar með boga og ör. Veiðar eru heimilar á öllum smærri veiðitegundum í öllu landinu en það er mismunandi milli svæða hvernig er með veiðar á stærri dýrum. Veiðimenn þurfa að fra á námskeið hjá NBEF/IBEP til að fá að veiða með boga og ör. Löglegir bogar eru 48 joule og yfir og notast skal við löglega veiðiodda og örvar. Veiðitímabil eru þau sömu og fyrir almennar veiðar.

Ungverjaland leyfir veiðar með boga og ör á öllum leyfilegum veiðitegundum. Veiðimenn þurfa að taka almenn veiðipróf en einnig sérstakt próf vegna bogveiða. Ef veiða á stærri veiðibráð er gerð krafa um að nota boga með lágmarkstogkraft 222,7N (50 pund). Veiðimenn lúta aðöðru leiti sömu reglum og hin almenni skotveiðimaður að því undanskildu að bogveiðimenn mega skjóta á sitjandi/standandi héra. Veiðitímabil eru þau sömu og fyrir almennar veiðar.

Slóvakía leyfir veiðar með boga og ör á öllum leyfilegum veiðitegundum á sérstökum veiðisvæðum. Veiðimenn lúta sömu reglum og almennir skotveiðimenn en þurfa ekki að fara á sérstakt bogveiðinámskeið en mælt er með að menn fari á IBEP námskeið. Löglegur bogi er að lágmarki 220 N(49,5 pund). Ekki liggja fyrir alveg nákvæmar reglur frá Slóvakíu.

Tyrkland leyfir veiðar með boga og ör á öllum leyfilegum veiðitegundum. Ekki liggja fyrir frekari upplýsingar um reglur um bogveiðar í Tyrklandi.

Búlgaría leyfir veiðar með boga og ör ,ekki liggja fyrir frekari upplýsingar um reglur um bogveiðar þar.

Serbía leyfir veiðar með boga og ör á einkajörðum og afmörkuðum svæðum ,ekki liggja fyrir frekari upplýsingar um reglur um bogveiðar þar.

Króatía leyfir veiðar með boga og ör á einkajörðum og afmörkuðum svæðum ,ekki liggja fyrir frekari upplýsingar um reglur um bogveiðar þar

Slóvenía leyfir veiðar með boga og ör á afmörkuðum svæðum upp að 200 hektara svæði. , Krafist er IBEP/ NBEF en ekki liggja fyrir frekari upplýsingar varðandi reglur um bogveiðar að öðruleiti.

Líklegt er að fleiri lönd komi til með að bætast í hóp þeirra landa sem leyfa veiðar með boga og ör og má þar nefna Svíþjóð (endurskoðun í gang en prufuveiðar fóru fram í kringum 2008) en útlit er að veiðar verði leyfðar á öllum lögglegum veiðidýrum en kemur í ljós í lok 2012 eftir að endurskoðun laga mun ljúka og Noreg (tilraunatímabil að fara í gang) í því samhengi. Mögulegt er á að veiðar á Sauðnautum (Musk OX) verði leyfðar á Grænlandi nú í vor/ sumar 2012 og í kjölfarið væntanlega veiðar á hreindýrum, en á eftir að gefa út formlega ákvörðun þar að lútandi. Bogveiðifélög/sambönd í Danmörku og Finnlandi eru að skoða möguleika með yfirvöldum að leyfa bogveiðar á öllum dýrum sem almennt er leyft að veiða. Í Skotlandi, Bretlandi og Írlandi er í skoðun hjá bogveiðisamböndum landanna í samráði við yfirvöld og landeigendur með bogveiðar á dýr sem almennt er leyft að veiða. Haldnir hafa verið fundir og samkomur þar sem þessi veiði aðferð er kynnt landeigendum en þeir ráða mestu um hvort af þessu verði. Svo eru nokkur lönd að breyta sínum lögum til að leyfa bogveiðar með hliðsjón af inngöngu landanna í ESB en leyfa ekki í dag.

Umhverfisstofnun leggur til að heimilt verði að halda IBEP námskeið hérlandis sem fyrst og samhliða verði heimilt að flytja inn veiðiodda til æfinga, fræðslu og kennslu. En að auki til að hægt sé að halda IBEP námskeið þá er skilyrði að hafa veiðodda við námskeiðshald. Eins og bent var á í fyrri umsögn að þá er möguleiki á jafnræðisreglan sé brotin með því að neita einstaklingi um að eiga veiðiodda til æfinga fyrir veiðar erlendis eins og gert er með stóru rifflana sem þarfnað umsagnar frá Umhverfisstofnun. Jafnframt er bent á að ekki er gerður greinamunur hvort bogveiðar séu leyfðar eða ekki varðandi hvort einstaklingur má eiga veiðiodda en samkvæmt nágrannalöndum t.d Danmörku, Noregi, Svíþjóð og Finnlandi þá er allur búnaður varðandi boga og ör leyfður og ekki er gerð krafa um námskeið né eða vera í félagi.

Umhverfisstofnun leggur áherslu á mikilvægi þess að vinna að slíkum málefnum í samráði við þá aðila sem málið snertir eins og gert er annarasstaðar og leggur til að myndaður verði sérstakur hópur sem fjalli um hvort og hvernig myndi vera staðið að þessum málum hér á landi.

Virðingarfyllst

Bjarni Pálsson
Deildarstjóri

Steinar Rafn Beck
Sérfræðingur